MUHAMMED BİN ABDULLAH MÛSULÎ

Hadîs âlimlerinden. Künyesi, Ebû Ca’fer’dir. 162 (m. 778) senesinde doğdu. 242 (m. 856)’da vefât etti. Hadîs ilminde hafız olup, yüzbin hadîs-i şerîfi senetleriyle birlikte ezberlemiştir. Hadîs ve muhaddislerle ilgili târih bilgisinde de âlim olup, Musul şeyhi (âlimi) lakabıyla meşhûrdur. Ebû Bekir bin Iyâş, Süfyân bin Uyeyne, Meâfî bin İmrân, Îsâ bin Yûnus gibi meşhûr hadîs âlimlerinden hadîs-i şerîf işitip, rivâyet etmiştir. Kendisinden ise Hüseyn bin İdrîs el-Hirevî, İmâm-ı Nesâî, Ca’fer Feryâbî, Bayandî, Ebû Ya’lâ ve diğer hadîs âlimleri hadîs-i şerîf rivâyet etmişlerdir. Rivâyetleri meşhûr sünen kitablarından Sünen-i Nesâîde yer almıştır.

Muhammed bin Abdullah, ticâretle de meşgûl olmuştur. Bu sebeple Bağdâd’a çok gidip, gelmiştir. Nesâî onun için sika (güvenilir, sağlam) demiştir. Hatîb-i Bağdadî ise onun hakkında “Fazîlet ehlinden bir zât idi. Tahkîki ve ezberlemesi güzel, rivâyeti çok bir zâttır” demiştir. Hadîs ilmi ile ilgili “er-Ricâl ve’l-İlel” adlı bir eseri vardır.

Muhammed bin Abdullah’ın, rivâyet ettiği hadîs-i şerîflerden biri şöyledir:

“İslâmın binası beş direk üzerine kurulmuştur. Eşhedü en lâ ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühu ve resûlüh, demek ve bunun ma’nâsına inanmak. Namaz kılmak, zekât vermek, oruç tutmak, hacca gitmek.”

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Mu’cem-ül-müellifîn cild-10, sh. 227

2) Tezkiret-ül-huffâz cild-2, sh. 494

3) Şezerât-üz-zeheb cild-2, sh. 101

4) El-A’lâm cild-6, sh. 221

5) Târîh-i Bağdâd cild-5, sh. 416